

“We zijn geraakt!” schreeuwde Harald Jones. “Die godverdommese rotmoffen! Meet de schade op”

Het zweet brak hem uit. Kleine straaltjes zoutig water gleden van zijn wangen en drupten op het reddingsvest dat strak op zijn borstkas zat. Hij voelde hoe het knelde. Door de angst leek zijn borstkas uit te zetten.

Boordwerktuigkundige Alan Piper aan boord van het B7 Flying Fort checkte zijn instrumenten en schreeuwde boven het geraas van de vier zware Wright Cyclone motoren terug: “We verliezen brandstof. We geraken nooit meer terug op de basis.”

“Dan moeten we een noodlanding maken op Manston!” schreeuwde Jones terug en zette een nieuwe koers uit.

Jones was 20 jaar en afkomstig uit Montana. Hij was Flight Officer in het Amerikaanse 93ste Bomber Group dat gelegerd was op de basis Hardwick in Norwich. Sinds begin 1944 vloog hij missies vanuit Hardwick op Duitse doelen. Na tien succesvolle missies ging het vandaag mis boven België waar een Duitse Messerschmidt hen onder vuur nam en blijkbaar een van de brandstoftanks raakte. Hij zag de het pijltje van brandstofmeter vervaarlijk snel dalen. Het zou een dubbeltje op zijn kant worden. Manston lag aan de kust van Oost-Kent en was erop ingericht om bommenwerkers met problemen op te vangen. Hij was er nooit geweest en wou dat het ook deze keer niet nodig zou zijn.

“Jongens, gesp jullie vast want het zou wel een bumpy ride kunnen worden.”

De tien bemanningsleden trokken wit weg en gespten hun riemen nog wat vaster.

In de verte zag hij de kust van Kent opduiken. De witte krijtrotsen doken tientallen meters hoog op uit de zee. De landingsbaan van Manston was speciaal tegen het hoogste punt aangelegd zodat ze onmiddellijk zichtbaar zou zijn. Hij keek nog eens naar zijn brandstofmeter. Die stond bijna op nul. Jones liet het vliegtuig nog wat stijgen om voldoende te kunnen zweefvliegen om de landingsbaan alsnog te bereiken.

Plots sputterde de rechtse motor en viel uit. Even later volgde de linkse motor. Het toestel ging in duikvlucht. Nog enkele honderden meters. De krijtrotsen kwamen vervaarlijk dichtbij. Jones vocht met de stuurknuppel om het toestel zo lang mogelijk in de lucht te houden. Ze misten de krijtrots op een haar na maar het onderstel raakte de krijtrots. De bommenwerper landde met een vreselijke slag op zijn buik en schoof ongecontroleerd verder. Het toestel gleed af naar links, tolde rond zijn as, verloor zijn linkervleugel en kwam op 100 meter van de toren tot stilstand. Van de negen bemanningsleden waren er vier die links in het vliegtuig zaten, gekwetst. De kwetsuren liepen van sneden in het hoofd tot gebroken armen en benen. Zelf had Jones zijn schouder ontwricht. De rest kroop met witte gezichten van de schrik uit het toestel en werd opgevangen door het reddingsteam.

Harald Jones zat twee weken later op een stoel buiten de mess op het vliegveld van Manston. Hij keek uit over het vliegveld, de nabijgelegen weg waarover legervrachtwagens denderden en de huizenrij die de weg afboordde. Hij miste de weidse vergezichten van Montana uit zijn jeugd. Hij groeide op in Fort Benton in het midden van Montana, naast de weidse en majestueuze Missouri rivier. Hij mijmerde over de kanotochten die hij met vrienden maakte op dit stuk van de Missouri dat het begin vormt van de Upper Missouri National Wild and Scenic River waarin maar liefst 49 verschillende soorten vis voorkwamen die het tot een van de geliefkoosde visparadijzen in de VS maakten. Zelf gooide hij regelmatig een lijntje uit om de zo gegeerde peddelvis te vangen. Deze steur zou later bekend worden voor zijn eitjes die de nieuwe kaviaar zouden worden.

Het slaperige stadje bood weinig mogelijkheden voor een ambitieuze jongeman en Harald besloot al vroeg om zijn vleugels uit te slaan. Hij versierde een beurs aan de Montana State University waar hij geschiedenis volgde. Hij was met name fel geïnteresseerd in de Eerste Wereldoorlog en de rol van Amerika daarin. Maar voor hij zijn studies kon afmaken, stortte president Roosevelt de VS in de Tweede Wereld-oorlog.

Harald solliciteerde bij de Amerikaanse luchtmacht en kwam terecht op Litchfield Park Aire Bas in Arizona waar

hij werd opgeleid tot gevechtspiloot. Later schoolde hij zich om tot bommenwerperpiloot op de B17 Flying Fort. Het was in die hoedanigheid dat hij in januari 1943 naar Engeland wordt gestuurd om deel te nemen aan de bombardementen op Duitsland.

Jones was aan het wachten op zijn transfer terug naar Norwich. Zijn B7 was totaal vernield en de helft van zijn bemanning lag in de ziekenboeg. Het zou nog even duren vooraleer hij terug een raid op Duitsland zou kunnen uitvoeren. Zijn gedachten dwaalden af naar de missies die hij al gevlogen had. Hij had het afgelopen jaar wel twintig keer bombardementen uitgevoerd op Duitse steden en treininfrastructuren. Dat laatste was makkelijk. Je gooide bommen op gebouwen, op stalen sporen, op rangeerstations. Maar de bommen die hij op steden gedropt had, was nog iets anders. Op de keper beschouwd was het moord op soldaten, maar ook op onschuldige burgers. Niet zelden lag hij 's nachts wakker en dacht hij aan de mensen die de dood hadden gevonden in de bommenregen die hij over hen had uitgestrooid. OK, het waren Duitsers en die waren met de oorlog begonnen. En de verhalen over de SS en de Jodenvervolging waren te gruwelijk om te bevatten. Maar uiteindelijk ging het hier toch ook over vaders, moeders, dochters en zonen. Niet alle Duitsers waren bloeddorstige monsters. Hij kon zich voorstellen dat er ook Duitse soldaten waren die met tegenzin, gedwongen aan de oorlog deelnamen. Die ook liever thuis bij hun vrouw en kinderen waren gebleven. Hij

piekerde vaak over de wreedheid van oorlog. De onverbiddelijke logica van legers die mekaar de kop insloegen omdat enkele mensen aan de top van oordeel waren dat ze benadeeld waren. Of die vonden dat hun volk meer verdiende, dat het superieur was. Hij had wat ervaring met dat superioriteitsgevoel, met name ten aanzien van de indianen die in de vele reservaten in Montana leefden. Ook zij werden door de meeste Amerikanen gezien als een inferieur volk. Zelf vond hij dat ze weliswaar een andere cultuur hadden, maar daarom niet minder waardevol waren. Maar hij durfde dat in Fort Benton niet luidop uitspreken, want dan riskeerde je zelf in de marginaliteit te verzeilen. Ook tijdens zijn opleiding had hij te maken gekregen met het superioriteitsgevoel van de blanke soldaten ten opzichte van de zwarte rekruten. Hij had er altijd moeite mee, maar sprak zich nooit uit. In die zin was hij een lafaard en daar schaamde hij zich vaak voor.

Hij werd uit zijn overpeinzingen opgeschrikt door de CSM van de basis die hem vertelde dat hij was opgeroepen om terug actief aan de oorlog deel te nemen.

“Zal dat gaan met je ontwrichte schouder?” vroeg hij.

“Aye aye sir!” antwoordde Jones. Alles was beter dan zich hier stierlijk te vervelen en te weten dat daarbuiten de oorlog verder ging zonder hem. Hij had dienst genomen om te vechten, niet om te luiëren op een stoel.